

Nr 230.

Ankom till riksdagens kansli den 19 juni 1945 kl. 1 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående slutlig reglering av riksstaten för budgetåret 1944/45 m. m., i vad propositionen avser försvarsdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

Driftbudgeten.

Fjärde huvudtiteln.

1:o) **Krigsmaterielverket: Täckning av vissa engångsutgifter avseende krigsmaterielverkets verksamhetsområde m. m.** I propositionen nr 308 har Kungl. Maj:t (bilaga 2, punkt 1 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 11 maj 1945) föreslagit riksdagen att till Krigsmaterielverket: Täckning av vissa engångsutgifter avseende krigsmaterielverkets verksamhetsområde m. m. å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

Enligt de principer för täckning av engångsutgifter å anslag under förskottsstaten för försvarsväsendet, som tillämpats från och med budgetåret 1941/42, skola täckningsanslag beräknas för täckning av samtliga till och med utgången av det budgetår förskottsstaten avser beslutade, icke reglerade anvisningar å förskottsanslag till engångsutgifter, oavsett om anvisningen föranlett utgift under budgetåret eller icke. För sådana täckningsändamål ha anvisats reservationsanslag av tillhoppa 754 841 600 kronor för budgetåret 1941/42, 408 671 400 kronor för budgetåret 1942/43 och 71 802 300 kronor för budgetåret 1943/44.

Den beredskapsstat, som Kungl. Maj:t den 30 juni 1944 fastställt att lända till efterrättelse såsom förskottsstat från och med budgetårsskiftet 1944/45, upptager, bland annat, under fjärde huvudtiteln ett anslag till Försvarskrafterna: Engångsutgifter av 150 000 000 kronor. Från detta anslag ha i viss omfattning anvisats medel för sådana materielanskaffningar, som avses med riksdagens uttalande i skrivelsen 1944: 154, p. 5:o (propositionen 1944: 163, bilaga 2, punkten 5, jfr även propositionen 1944: 288, p. 1). Då dessa utgifter

avses skola regleras i särskild ordning, har departementschefen icke beräknat täckning för desamma i detta sammanhang. I övrigt ha genom särskilda av Kungl. Maj:t till och med den 20 april 1945 meddelade beslut av nämnda anslag till engångsutgifter anvisats tillhoppa omkring 26 000 000 kronor.

I skrivelse den 26 april 1945 angående approximativ beräkning av budgetutfallet för budgetåret 1944/45 i vad avser riksstatens fjärde huvudtitel har riksräkenskapsverket avgivit förslag rörande täckning av nämnda anvisningar.

Av riksräkenskapsverkets skrivelse framgår, att för täckning av de gjorda anvisningarna kunna tagas i anspråk disponibla medel å tidigare anvisade täckningsanslag. Dessa disponibla medel ha uppkommit dels genom besparingar å i anslagen ingående anvisningar, dels ock genom att anslagen tillförts vissa överskottsmedel från krigsmaterielverkets och fabriksverkets rörelser samt rabattmedel från krigsindustrien.

Enligt fastställda grunder, för vilka departementschefen lämnat en redogörelse till statsrådsprotokollet, skola överskotts- och rabattmedel, som icke kunna hänföras till anskaffningar inom försvarsbeslutets kostnadsram — sedan i förekommande fall merkostnader på grund av s. k. glidande prisskala blivit täckta — över vederbörliga anskaffnings- respektive täckningsanslag överföras till budgetutjämningsfonden.

Departementschefen har framhållit, att de medel, som sålunda i form av överskotts- och rabattmedel samt besparingar äro disponibla å täckningsanslagen, i första hand böra få användas för täckning av de anvisningar från förskottsanslaget under innevarande budgetår, som böra täckas i detta sammanhang. Genom en sådan anordning skulle samtliga anvisningar bliva helt täckta utom de som hänföra sig till engångsutgifter för försvarsstaben och för fortifikatoriska anordningar.

För till försvarsstaben hänförliga ändamål ha hittills anvisats tillhoppa 714 000 kronor. Disponibla medel å det å tilläggsstat för budgetåret 1943/44 anvisade anslaget till Försvarsstaben: Täckning av vissa engångsutgifter för försvarsstaben uppgå till 35 900 kronor, varför ett täckningsbehov föreligger av omkring 678 000 kronor. Med hänsyn till att de utgifter, om vilka här är fråga, äro för försvarsgrenarna gemensamma och lika väl kunnat, i den mån det varit möjligt att specificera medelsanvisningarna, belasta de olika försvarsgrenarna, har departementschefen ansett sig böra, i anslutning till av riksräkenskapsverket framlagt förslag, förorda, att detta belopp täckes genom överföring till försvarsstabens täckningsanslag för föregående budgetår av erforderliga medel från anslaget till täckning av engångsutgifter för tygmateriel, vilket utvisar den största behållningen.

Till vissa engångsutgifter för fortifikatoriska anordningar av beskaffenhet att här böra täckas ha innevarande budgetår anvisats 1 705 500 kronor. Å häremot svarande täckningsanslag finnas disponibla 1 478 500 kronor, varför täckningsbehovet uppgår till 227 000 kronor. Riksräkenskapsverket har, med hänsyn till att å täckningsanslaget kvarstå reservationer, som hänföra sig till anvisningar från åren 1939, 1940 och 1941, ansett det icke vara utslutet, att å anslaget kunna bliva disponibla ytterligare besparingar. Vid

sådant förhållande har riksräkenskapsverket ansett det icke vara erforderligt att nu anvisa ytterligare anslag till täckning av engångsutgifter för fortifikatoriska anordningar m. m. samt har framhållit att, om någon mindre brist ändock skulle uppstå å anslaget, denna syntes kunna täckas genom omföring av medel från anslaget till täckning av löpande utgifter intill ett belopp av högst 227 000 kronor. Departementschefen har av skäl, som riksräkenskapsverket sålunda anfört, icke ansett erforderligt att täckningsanslag för innevarande budgetår beräknas för anvisningar till fortifikatoriska anordningar och har förutsatt att, därest riksdagen icke har något att invända häremot, täckningsanslaget till löpande försvarsutgifter skall få, om och i den mån så erfordras, tagas i anspraak på sätt riksräkenskapsverket föreslagit.

I de täckningsanslag, som anvisats för tidigare budgetår, ha inräknats vissa belopp utöver gjorda anvisningar såsom reserv för mötande av de ytterligare förskottsanvisningar, som kunde beräknas erforderliga under tiden från det anslagsäskandena anmäls i proposition och till budgetårets slut. Departementschefen har nu förutsatt, att de anvisningar, som eventuellt komma att erfordras under motsvarande tid innevarande budgetår, skola få täckas med utnyttjande av behållningar å de äldre täckningsanslagen.

De disponibla medel som återstå å täckningsanslagen, sedan nya anvisningar sålunda blivit täckta samt vissa mot rabattmedlen svarande merkostnader på grund av s. k. glidande prisskala likaledes täckts, skulle, i anslutning till vad som tidigare förutsatts, över vederbörligt anslag överföras till budgetutjämningsfonden. Med hänsyn till nu föreliggande förhållanden har det emellertid synts departementschefen lämpligast att med denna överföring får tills vidare anstå.

I enlighet med ändrade föreskrifter rörande redovisningen av försvarets beredskapsutgifter, som av Kungl. Maj:t meddelats den 30 juni 1944, ha under innevarande budgetår till krigsmaterielverkets verksamhetsområde hänförliga engångsutgifter redovisats under en särskild förskottsstatstitel, benämnd Vissa engångsutgifter för krigsmaterielverkets verksamhetsområde m. m. Denna förskottsstatstitel motsvaras icke av något täckningsanslag, enär täckning för anvisningar av denna art tidigare beräknats under anslaget till Armén: Täckning av vissa engångsutgifter för tygmateriel m. m. Ur såväl dispositions- som redovisningssynpunkt är det, har departementschefen framhållit, lämpligt att till ett särskilt täckningsanslag för krigsmaterielverket hänföra de medel som disponeras av verket. För vinnande av detta syfte har å tilläggsstaten ansetts böra anvisas ett reservationsanslag till Krigsmaterielverket: Täckning av vissa engångsutgifter avseende krigsmaterielverkets verksamhetsområde m. m. å ett formellt belopp av 100 kronor. Till detta anslag borde sedermera från täckningsanslaget för tygmateriel m. m. få överföras kvarstående medel å sådana äldre anvisningar som stode till krigsmaterielverkets förfogande ävensom de medel, som erfordrades för täckning av under innevarande budgetår gjorda dylika anvisningar, vilka likaledes borde upptagas till redovisning å det nya anslaget.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att för täckning av under budgetåret 1944/45 gjorda nya anvisningar från förskottsstatens anslag till Försvarskrafterna: Engångsutgifter i huvudsak skola tagas i anspråk vissa överskotts- och rabattmedel samt disponibla medel å tidigare anvisade täckningsanslag. Häremot har utskottet icke funnit något vara att erinra. Utskottet finner ej heller skäl till erinran mot att de ytterligare anvisningar, som eventuellt finnas erforderliga före innevarande budgetårs utgång, jämväl täckas med utnyttjande av behållningar å de äldre täckningsanslagen. Såsom departementschefen förordnat bör med hänsyn härtill tills vidare anstå med överföring till budgetutjämningsfonden av de disponibla medel, som återstå å täckningsanslagen, sedan nya anvisningar sålunda blivit täckta samt vissa mot rabattmedlen svarande merkostnader på grund av s. k. glidande prisskala likaledes täckts.

Av skäl som departementschefen anfört tillstyrker utskottet, att å tilläggsstaten anvisas ett reservationsanslag å ett formellt belopp av 100 kronor till krigsmaterielverket för täckning av vissa engångsutgifter, avseende krigsmaterielverkets verksamhetsområde m. m.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må till *Krigsmaterielverket: Täckning av vissa engångsutgifter avseende krigsmaterielverkets verksamhetsområde m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

2:o) **Arméns fortifikationsförvaltning: Täckning av kostnader för utarbetande av arbetsbeskrivningar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) att till Arméns fortifikationsförvaltning: Täckning av kostnader för utarbetande av arbetsbeskrivningar å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett anslag av 63 000 kronor.

I skrivelse den 20 december 1944 har *arméns fortifikationsförvaltning* gjort framställning om anvisande av medel till täckande av kostnaderna för vissa arbetsbeskrivningar för byggnadsarbeten, vilka utarbetats av den samarbetsdelegation i byggnadsfrågor, som tillsatts i anledning av Kungl. Maj:ts i brev den 30 juni 1942 meddelade föreskrifter angående åtgärder för åstadkommande av enhetlighet i försvarsväsendets byggnadsverksamhet m. m. Kostnaderna för arbetets genomförande samt för beskrivningarnas tryckning i 3 000 exemplar hade uppgått till 62 781 kronor 69 öre med viss angiven fördelning. Av nämnda 3 000 exemplar beräknades 200 stycken erforderliga som gratisexemplar, medan återstoden avsåges för försäljning till ett pris av 16 kronor 50 öre per styck. Genom försäljningen beräknades sålunda ett belopp av 46 200 kronor återvinnas. Återstående kostnader, 16 581 kronor 69 öre, funne förvaltningen böra avföras å byggnadskontorets administrationskostnader.

Över framställningen ha yttranden infordrats av *försvarets civilförvaltning* och *riksräkenskapsverket*.

Departementschefen har för egen del anfört i huvudsak följande.

Som ett led i åtgärderna att nedbringa byggnadskostnaderna inom försvarsväsendet hade tillsatts den förutnämnda samarbetsdelegationen mellan försvarets byggnadsorgan. Bland de uppgifter som ankommit på denna delegation hade utarbetandet av enhetliga normer för arbetsbeskrivningar varit en av de viktigaste. Det arbete, som i detta hänseende utförts, syntes vara ägnat att i väsentlig mån bidra till byggnadskostnadernas nedbringande, och kostnaderna för de utarbetade beskrivningarna och deras tryckning borde därför regleras.

Kostnaderna borde emellertid bestridas av särskilt anslag, som äskades av riksdagen, och inflytande försäljningsmedel syntes böra tillföras fortifikationsförvaltningens omkostnadsanslag och redovisas å en särskild uppbörds-titel. I enlighet härmed funne departementschefen ett anslag av 63 000 kronor böra äskas för ändamålet och anslaget i fråga upptagas såsom obetecknat. Anslagsbeloppet borde, efter frånräknande av inflytande försäljningsmedel, inräknas i den för försvarets utbyggande under femårsperioden beräknade kostnadsramen.

Utskottet.

Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Arméns fortifikationsförvaltning: Täckning av kostnader för utarbetande av arbetsbeskrivningar* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett anslag av 63 000 kronor.

3:o) Armén: Bestridande av vissa kostnader för anskaffning av ekoradio-materiel. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3) att till Armén: Bestridande av vissa kostnader för anskaffning av ekoradiomateriel å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 12 350 000 kronor.

Genom särskilda beslut den 28 juli och den 11 augusti 1944 har Kungl. Maj:t bemyndigat arméförvaltningen att för en kostnad av tillhoppa högst 12 350 000 kronor från utlandet anskaffa ekoradioaggregat jämte tillbehör, avsedda för luftvärnet.

För anskaffning av ekoradiomateriel har riksdagen vid skilda tillfällen ställt medel till förfogande. För bestridande av kostnaderna för den nu ifrå-gavarande anskaffningen av ekoradiomateriel — 12 350 000 kronor — ha icke anvisats medel från förskottsstat beroende därpå, att det vid tidpunkten för beslutens fattande var osäkert, huruvida materielen skulle kunna under då rådande förhållanden levereras. Med hänsyn härtill fingo de i ämnet av Kungl. Maj:t fattade besluten formen av bemyndigande för arméförvaltning-en att anskaffa materielen. Huvuddelen av materielen har i olika omgångar införts till landet under tiden september 1944—januari 1945. Sedan mate-

rielen numera slutlevererats, har särskilt anslag ansetts böra anvisas för kostnadernas direkta bestridande. Kostnaderna ha icke ansetts böra inräknas i de medel, som äskas för täckning av anvisningar från förskottsstat.

Den nu erforderliga medelsanvisningen har av departementschefen funnits ej böra inräknas i försvarsbeslutets kostnadsram.

I sin till grund för beslutet den 28 juli och den 11 augusti 1944 liggande framställning anmälde arméförvaltningens tygavdelning, att ifrågavarande anskaffning av ekoradiomateriel beräknades föranleda vissa ytterligare kostnader för förråd, komplettering av verkstäder m. m. till ett överslagsvis beräknat belopp av 1 miljon kronor. Framställning har numera av arméförvaltningens tygavdelning och arméns fortifikationsförvaltning gjorts om anvisande av 300 000 kronor till anordnande av förråd, varav 10 000 kronor för bestridande av utgifter för markförvärv. Av framställningen inhämtas, att materielen nu delvis förvaras i förhyrda lokaler, vilka betinga en hyreskostnad av icke mindre än 24 000 kronor för år. Denna förrådshållning är heller icke ändamålsenlig. I likhet med de förslagsställande myndigheterna har departementschefen ansett, att det med hänsyn till materielens ömtåliga natur är angeläget, att lämpliga förrådslokaler på de skilda platser, där materielen skall användas, kunna iordningställas före den kalla årstiden. Emellertid föreligger ännu icke en uttömmande utredning i ämnet. Vid den fortsatta utredningen bör, har departementschefen framhållit, övervägas, om icke kostnaderna kunna nedbringas genom ianspråktagande av redan befintliga lokaler. För förrådsbyggnader för territoriella förband har under anslaget till vissa byggnadsarbeten m. m. för armén beräknats ett belopp av tillhoppa 9 785 000 kronor. I propositionen 1945: 97 har förutsatts, att därutöver skulle för samma ändamål få tagas i anspråk ytterligare 2 000 000 kronor. Departementschefen har förutsatt, att Kungl. Maj:t skall äga att från medel, som sålunda avsetts för förråd vid territoriella förband, taga i anspråk högst 300 000 kronor för anordnande av förrådslokaler för ekoradiomateriel och för i samband därmed stående, eventuellt erforderliga markförvärv. Därest av denna anledning ett överskridande av nämnda anslagsram om tillhoppa 11 785 000 kronor skulle behöva ske, har frågan om härav föranledd medelsanvisning synts få framdeles anmälas för riksdagen.

Utskottet tillstyrker, att riksdagen nu anvisar det av Kungl. Maj:t äskade anslaget av 12 350 000 kronor för bestridande av kostnaderna för den enligt Kungl. Maj:ts beslut anskaffade ekoradiomaterielen.

Utskottet.

Vidkommande frågan om förrådslokaler för materielens förvaring finner utskottet i likhet med departementschefen det böra undersökas, huruvida icke nybyggnadsbehovet kan nedbringas genom ianspråktagande av redan befintliga lokaler. I den mån särskilda förrådslokaler måste byggas, böra kostnaderna härför ävensom för eventuellt erforderligt markköp få täckas genom ianspråktagande av medel under det för nästa budgetår anvisade anslaget till vissa byggnadsarbeten m. m. vid armén.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Armén: Bestridande av vissa kostnader för anskaffning av ekoradiomateriel* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 12 350 000 kronor.

4:o) Flygvapnet: Bestridande av kostnader för inköp av amerikanska flygplan. Under erinran att riksdagen i skrivelse den 14 mars 1945 (nr 79) anmält, att riksdagen, med bifall till i propositionen 1945: 78 framlagt förslag, bemyndigat Kungl. Maj:t att träffa avtal om inköp av 50 amerikanska flygplan jämte reservdelar i viss omfattning för en preliminärt beräknad kostnad av tillhoppa 39,4 miljoner kronor, tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4), som avser medelsanvisning för bestridande av kostnaderna för den numera genomförda anskaffningen, och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Bestridande av kostnader för inköp av amerikanska flygplan* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett reservationsanslag av 27 120 000 kronor.

5:o) Täckning av vissa löpande försvarsutgifter. Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 5) att till Täckning av vissa löpande försvarsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 900 000 000 kronor.

För täckning av å förskottsstat redovisade löpande utgifter anvisades å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1940/41 ett förslagsanslag av 750 000 000 kronor, å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 ett förslagsanslag av 825 000 000 kronor, å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1942/43 ett förslagsanslag av 950 000 000 kronor och å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1943/44 ett förslagsanslag av 1 000 000 000 kronor. De slutliga belastningarna å dessa anslag uppgingo till 820 000 000 kronor för vartdera av budgetåren 1940/41 och 1941/42, till 910 000 000 kronor för budgetåret 1942/43 samt till 990 000 000 kronor för budgetåret 1943/44.

Enligt en av riksräkenskapsverket med skrivelse den 26 april 1945 överlämnad approximativ beräkning av utfallet av fjärde huvudtiteln för budgetåret 1944/45 har försvarets civilförvaltning uppskattat de löpande utgifterna för försvarsberedskapen under budgetåret 1944/45 till omkring 1 000 000 000 kronor. Denna beräkning verkställdes under april månad. De händelser som därefter inträffat ha synts departementschefen motivera en ny översyn av dessa beräkningar. Enligt vad från riksräkenskapsverket under hand upplysts har en medelsanvisning av 900 000 000 kronor synts vara tillräcklig. Departementschefen har förordat, att ett förslagsanslag å detta belopp äskas för täckning av de från förskottsstaten ianspråktagna medlen.

Utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande handlingarna, får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag hemställa, Utskottet.

att riksdagen må till *Täckning av vissa löpande försvarsutgifter* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett förslagsanslag av 900 000 000 kronor.

Kapitalbudgeten.

Försvarsväsendets fastighetsfond.

Flygförvaltningens delfond.

6:o) **Täckning av utgifter för markförvärv för flygfält.** I enlighet med Kungl. Maj:ts i förberörda proposition nr 308 framlagda förslag (bilaga 13, punkt 1 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 11 maj 1945), vilket avser anvisande av medel för täckande av kostnader för förvärv av en fastighet i Bunge socken, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Täckning av utgifter för markförvärv för flygfält* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett investeringsanslag av 1 900 kronor.

Försvarets bostadsanskaffningsfond.

7:o) **Anordnande av bostäder.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) att till Anordnande av bostäder å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett investeringsanslag av 355 000 kronor.

Vid inrättandet från och med den 30 juni 1944 av försvarets bostadsanskaffningsfond förutsattes att anslag skulle anvisas under bostadsanskaffningsfonden till ersättning för de medel, som enligt av 1943 års riksdag lämnat bemyndigande (riksdagens skrivelse 411) tagits i anspråk av investeringsanslagen under försvarsväsendets fastighetsfond för uppförande av sådana personalbostäder, som icke ha karaktären av tjänstebostäder i egentlig mening, d. v. s. sådana som icke äro förenade med bostadstvång. I enlighet härmed anvisade 1944 års riksdag (propositionen nr 275, riksdagens skrivelse nr 370) under försvarets bostadsanskaffningsfond å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1943/44 ett investeringsanslag av 5 260 000 kronor till anordnande av bostäder.

På sätt av redogörelse i statsverkspropositionen framgår ha för uppförande av bostäder i bostadsanskaffningsnämndens regi hittills tillhopa 5 660 500 kronor ställts till förfogande, och härav ha genom förenämnda tilläggsstats-

anslag av 5 260 000 kronor genom investering i bostadsanskaffningsfonden täckts i runt tal 4 865 000 kronor. Återstoden av nyssnämnda tilläggsstatsanslag eller i runt tal 395 000 avsåg, när anslaget anvisades, kostnader för bostadsbyggnader å Malmen, varom framställning vid tidpunkten för framläggandet av propositionen 1944: 275 ännu icke ingivits till Kungl. Maj:t.

I skrivelse den 16 april 1945 har *försvarets bostadsanskaffningsnämnd*, efter samråd med *riksräkenskapsverket*, gjort framställning om anslag för täckning av anvisningar till bostadsbyggnader. Nämnden har därvid anfört, att det numera visat sig, att uppförande av bostadsbyggnader å Malmen, för vilket ändamål, enligt vad i det föregående anförts, i tilläggsstatsanslaget för budgetåret 1943/44 inräknats 395 000 kronor, icke voro oundgängligen nödvändigt, varigenom en besparing, motsvarande nämnda belopp, uppstått å anslaget. Medel borde nu beräknas för täckning av kostnaderna för uppförande av bostäder å Rindön, 420 000 kronor, och i Såtenäs, 240 000 kronor, och därjämte erfordras ett belopp av 90 000 kronor såsom bidrag till kostnader för utförande av vatten- och avloppsledningar m. m. till ett område i Västerås, som skulle exploateras till egnahemsbebyggelse för personal vid centrala flygverkstaden därstädes.

Med anledning härav har bostadsanskaffningsnämnden angivit det nu föreliggande täckningsbehovet till $(420\ 000 + 240\ 000 + 90\ 000 =)$ 750 000 kronor. Härifrån borde dock dragas den besparing å 395 000 kronor, som enligt vad nämnden anfört uppstått å det för budgetåret 1943/44 beviljade täckningsanslaget. Täckningsanslaget skulle härigenom uppgå till 355 000 kronor. Nämnden har hemställt, att ett investeringsanslag av nämnda belopp måtte äskas å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår.

Departementschefen har för egen del i huvudsak anfört följande.

Frågan om grunderna för avskrivning av bostadsanskaffningsfondens kapitaltillgångar vore fortfarande icke löst. Denna fråga syntes få upptagas till övervägande först sedan klarhet vunnits rörande sättet för redovisningen av försvarets bostäder och omfattningen av det fastighetsbestånd, som skall redovisas för sig skilt från försvarets fastighetsfond. Intill dess borde emellertid överföring till bostadsanskaffningsfonden ske enligt hittills tillämpade principer. Avskrivning av tillgångarna å bostadsanskaffningsfonden syntes, såsom bostadsanskaffningsnämnden och riksräkenskapsverket föreslagit, få ske retroaktivt.

I enlighet härmed har departementschefen funnit medel böra nu äskas för täckning i första hand av förenämnda anvisningar till uppförande av bostäder å Rindön och i Såtenäs, 420 000 kronor respektive 240 000 kronor. Härutöver hade bostadsanskaffningsnämnden upptagit ett belopp av 90 000 kronor, som beräknats erforderligt såsom bidrag till kostnader för utförande av vatten- och avloppsledningar m. m. till ett område i Västerås, som nämnden avser att exploatera till egnahemsbebyggelse för personal vid centrala flygverkstaden därstädes. Såsom nämnden anfört syntes dessa kostnader, därest exploatering funnes böra komma till stånd, vara av den beskaffenhet att medel till deras bestridande kunde av Kungl. Maj:t anvisas från investe-

ringsanslagen under försvarets fastighetsfond med utnyttjande av utav riksdagen lämnade bemyndiganden. Då, enligt vad departementschefen under hand inhämtat, medel sannolikt komme att äskas redan innevarande budgetår, har beloppet lämpligen synts honom böra medräknas i föreliggande täckningsbehov. Detta skulle sålunda uppgå till 750 000 kronor. Med hänsyn till den besparing, som uppkommit å förra årets täckningsanslag därigenom att ett däri inräknat belopp av 395 000 kronor icke syntes behöva tagas i anspråk, uppginge anslagsbehovet till 355 000 kronor.

Utskottet tillstyrker, att investeringsanslag nu anvisas för täckning av de av Kungl. Maj:t gjorda anvisningarna för uppförande av bostäder å Rindön och i Såtenäs ävensom för de beräknade kostnaderna för bidrag till utförande av vatten- och avloppsledningar m. m. till visst bostadsområde i Västerås, innebärande tillgodoseende av ett sammanlagt medelsbehov av 355 000 kronor.

Utskottet.

Vidkommande grunderna för avskrivning av bostadsanskaffningsfondens kapitaltillgångar har utskottet i likhet med departementschefen funnit desamma böra fastställas först sedan bostadsanskaffningsnämnden och riksräkenskapsverket inkommit med ytterligare utredning i ärendet.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må till *Anordnande av bostäder* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1944/45 anvisa ett investeringsanslag av 355 000 kronor.

Stockholm den 19 juni 1945.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Pauli, Lindström, Bäcklund, Bernhard Nilsson, Karl Andersson, Mannerskantz, Gillström, Gustav Emil Andersson, Albertsson* och *Ivar Persson*; samt

från andra kammaren: herrar *Eriksson* i Stockholm, *Ward, Falla, Andersson* i Malmö, *Norup, Wallentheim, Lindholm, Onsjö, Hoppe, Boman* i Kieryd, *Thapper* och *Birke*.